

CALGARY DEPRESSIE SCHAAL

D. Addington, J. Addington, B. Schissel

Vertaling: P. Dingemans

Correspondentieadres: P. Dingemans: Postbus 2209, 1000 CE, Amsterdam

Instructie

De Calgary Depressie Schaal (CDS) is specifiek ontwikkeld voor het onderzoek van de ernst van de depressie bij personen met schizofrenie. De schaal is, middels factor analytische en betrouwbaarheidstechnieken, ontwikkeld uit twee veel gebruikte instrumenten: the Present State Examination (PSE) en de Hamilton Depressie Beoordelingsschaal (HDS). De betrouwbaarheid en validiteit ervan werd verder onderzocht bij een onafhankelijke steekproef door middel van confirmatoire factor - en discriminantenanalyse.

De schaal is bedoeld om de aanwezigheid van depressie buiten andere vormen van psychopathologie in patiënten met schizofrenie in acute of reststadia van de stoornis te beoordelen. De schaal is gevoelig voor verandering en kan met verschillende tijdsintervallen gebruikt worden.

De beoordelaar dient ervaring te hebben met schizofreniepatiënten en dient een interbeoordelaarbetrouwbaarheid te ontwikkelen met een andere beoordelaar die ervaren is in het gebruik van gestructureerde assessmentinstrumenten. Een ervaren beoordelaar is in staat om na afname van 5 - 10 oefeninterviews een adequate interbeoordelaarbetrouwbaarheid te hebben ontwikkeld.

Het interview bestaat uit acht gestructureerde vragen, welke gevolgd worden door een observatie-item. Dit laatste item wordt beoordeeld op grond van de observaties tijdens het hele interview. Voor meer inlichtingen kunt U mij op bovenstaand adres bereiken.

INTERVIEWER:

Stel de sterretjesvragen eerst letterlijk. Gebruik vragen om toelichting naar verduidelijkende voorbeelden naar eigen inzicht. Het tijdsvenster heeft betrekking op de afgelopen twee weken, tenzij uitdrukkelijk anders wordt aangegeven. De score op item 9 wordt gebaseerd op de observaties tijdens het hele interview.

INTERVIEWSCHEMA VOOR DE AFNAME VAN DE CDS VOOR PATIËNTEN MET SCHIZOPFRENIE

1. DEPRESSIE

HOE ZOU U UW STEMMING VAN DE AFGELOPEN TWEE WEKEN WILLEN OMSCHRIJVEN?

WAS U DE LAATSTE TIJD REDELIJK OPGEWEKT OF WAS U ERG GEDEPRIMEERD OF NEERSLACHTIG?

HOE VAAK HEEFT U ZICH DE AFGELOPEN TWEE WEKEN ELKE DAG (eigen woorden) GEVOELD? DE HELE DAG?

0	Afwezig	
1	Mild	Uit enige bedroefdheid of ontmoediging bij vragen.
2	Matig	Duidelijke depressieve stemming die ongeveer de helft van de tijd van de afgelopen twee weken, dagelijks, aanwezig was.
3	Ernstig	Uitgesproken depressieve stemming die dagelijks meer dan de helft van de tijd aanwezig was en interfereerde met normaal motorisch en sociaal functioneren.

2. HOPELOOSHEID

HOE ZIET U DE TOEKOMST VOOR UWZELF

ZIET U ENIGE TOEKOMST, OF ZAG HET LEVEN ER TAMELIJK HOPELOOS UIT?

HEEFT U DE MOED OPGEGEVEN, OF IS ER TOCH NOG EEN REDEN OM HET TE PROBEREN?

0	Afwezig	
1	Mild	Heeft zich de afgelopen week bij tijden hopeloos gevoeld, maar heeft nog enige hoop op de toekomst.
2	Matig	Aanhoudend, de afgelopen week een matig gevoel van hopeloosheid. Kan overgehaald worden om toe te geven dat de dingen beter zullen gaan.
3	Ernstig	Aanhoudend en beangstigend gevoel van hopeloosheid.

3. ZELFDEPRECIATIE

WAT VINDT U VAN UZELF IN VERGELIJKING MET ANDERE MENSEN?

VOELT U ZICH BETER OF MINDER GOED OF ONGEVEER EVENVEEL WAARD ALS DE MEESTE MENSEN?

VOELT U ZICH MINDERWAARDIG OF ZELFS WAARDELOOS?

0	Afwezig	
1	Mild	Enig minderwaardigheidsgevoel; komt niet neer op gevoel van waardeloosheid.

2	Matig	Patiënt voelt zich waardeloos, maar minder dan de helft van de tijd.
3	Ernstig	Patiënt voelt zich meer dan de helft van de tijd waardeloos. Kan uitdaging tot het bewijs van het tegendeel aangaan.

4. BETREKKINGSIDEEËN MET SCHULDGEVOELEN

HEEFT U HET GEVOEL DAT U IETS VERWETEN WORDT OF DAT U TEN ONRECHTE ERGENS VAN BESCHULDIGD WORDT?

WAARVAN? (SLUIT TERECHTE BLAAM OF BESCHULDIGING UIT. SLUIT SCHULDWAAN OOK UIT).

0	Afwezig	
1	Mild	Patiënt voelt zich minder dan de helft van de tijd iets verweten maar niet beschuldigd.
2	Matig	Aanhoudend gevoel iets verweten te worden, en/of gevoel bij gelegenheid beschuldigd te worden.
3	Ernstig	Aanhoudend gevoel van iets beschuldigd te worden. Als patiënt uitgedaagd wordt geeft hij/zij toe dat dit niet waar is.

5. PATHOLOGISCH SCHULDGEVOEL

HEEFT U DE NEIGING UWZELF DE SCHULD TE GEVEN VAN KLEINIGHEIDJES DIE U IN HET VERLEDEN HEEFT GEDAAN?

DENKT U DAT U HET VERDIENT HIEROVER BEZORGD TE ZIJN

0	Afwezig	
1	Mild	Patiënt voelt zich soms, maar minder dan de helft van de tijd, overmatig schuldig over een kleinigheidje.
2	Matig	Patiënt voelt zich gewoonlijk (meer dan de helft van de tijd) schuldig over dingen uit het verleden waarvan hij/zij de betekenis overdrijft.
3	Ernstig	Patiënt voelt zich gewoonlijk dat hij/zij de schuld heeft aan alles wat er mis is gegaan, zelfs als dat zijn/haar schuld niet is.

6. OCHTENDDEPRESSIE

TOEN U ZICH DE AFGELOPEN TWEE WEKEN DEPRESSIEF VOELDE, HEEFT U TOEN GEMERKT DAT DAT DEPRESSIEVE GEVOEL OP EEN BEPAALD MOMENT VAN DE DAG ERGER WAS?

0	Afwezig	
1	Mild	Depressie aanwezig maar geen dag/nacht schommelingen.

2	Matig	Depressie wordt spontaan gemeld erger in de ochtend te zijn.
3	Ernstig	Depressie opvallend ernstiger voor de middag, met daaraan gekoppeld verminderd functioneren dat na de middag beter wordt.

7. VROEG WAKKER WORDEN

WORDT U 'S MORGENS VROEGER WAKKER DAN VOOR U GEBRUIKELIJK IS?

HOE VAAK PER WEEK KOMT DAT VOOR?

0	Afwezig	Wrodt's morgens niet vroeger wakker.
1	Mild	Wordt soms (tot 2 maal toe per week) een uur of meer vroeger wakker dan gebruikelijk is of voordat de wekker afgaat.
2	Matig	Wordt vaak vroeger wakker (tot 5 maal per week) dan gebruikelijk is of voordat de wekker afgaat.
3	Ernstig	Wordt dagelijks een uur of meer eerder wakker dan gebruikelijk is.

8. SUÏCIDE

HAD U HET GEVOEL DAT HET LEVEN NIET DE MOEITE WAARD WAS OM GELEefd TE WORDEN?

HEEFT U OOIT GEDACHT ER EEN EIND AAN TE MAKEN?

HOE STELDE U ZICH DAT VOOR?

HEEFT U HET DAADWERKELIJK GEPROBEERD?

0 Afwezig

1 Mild Vaak gedacht beter af te zijn als hij/zij dood was, of bij gelegenheid suïcidale gedachten.

2 Matig Suïcide werd ernstig overwogen, met een plan, maar geen poging werd ondernomen.

3 Ernstig Suïcidepoging duidelijk bedoeld om een einde aan het leven te maken (VB: Toevallige ontdekking of inefficiënt middelen).

9. GEOBSERVEERDE DEPRESSIE

Gebaseerd op observaties van de interviewer tijdens het hele interview. De vraag: Heeft U de neiging om te gaan huilen?, kan indien op de juiste plaatsen in het interview gesteld, zinvolle informatie opleveren.

0 Afwezig

1	Mild	Patiënt lijkt treurig en bedroefd bij bepaalde delen van het interview, ook in die delen waar het om gevoelsneutrale zaken gaat.
2	Matig	Patiënt lijkt gedurende het hele interview treurig en bedroefd en heeft een sombere, monotone stem en heeft tranen in de ogen of staat soms op het punt om in tranen uit te barsten.
3	Ernstig	Patiënt snikt bij onderwerpen die verdriet doen, moet vaak diep zuchten en huilt openlijk, of verkeert in een permanente staat van diep ongelukkig zijn.